

The Location of Kever Rachel/Rachel's Tomb

ותלד רחל בן ותקרא שמו בן אוני בהקשותה בלידתה ואביו קרא לו בנימין, בעשירי לחודש השמיני בשנה הראשונה לשבוע השישי ליובל ההוא:

And Rachel bore a son in the night, and called his name 'Son of my sorrow, for she suffered in giving him birth: but his father called his name Benjamin, on the **eleventh of the eighth month** in the first of the sixth week of this jubilee. (Book of Jubilees ch.32)

שמואל א פרק י

1. I Samuel ch.10

(א) ויקח שמואל את פך השמן ויצק על ראשו וישקהו ויאמר הלא כי משחק יקוק על נחלתו לנגיד:
(ב) בלכתך היום מעמדי ומצאת שני אנשים **עם קברת רחל בגבול בנימן בצלח** ואמרו אליך נמצאו האתנות אשר הלכת לבקש ...
(ז) והיה כי תבאינה תבאנה האתות האלה לך עשה לך אשר תמצא ידך כי האלהים עמך:
(ח) וירדת לפני הגלגל והנה אנכי יד אליך להעלות עלות לזבח זבחי שלמים שבעת ימים תוחל עד בואי אליך והודעתי לך את אשר תעשה:

Then Samuel took a flask of olive oil and poured it on Saul's head and kissed him, saying, "Has not the Lord anointed you ruler over his inheritance?"

² **When you leave me today, you will meet two men near Rachel's tomb, at Zelzah on the border of Benjamin. They will say to you, 'The donkeys you set out to look for have been found.**

... Once these signs are fulfilled, do whatever your hand finds to do, for God is with you.

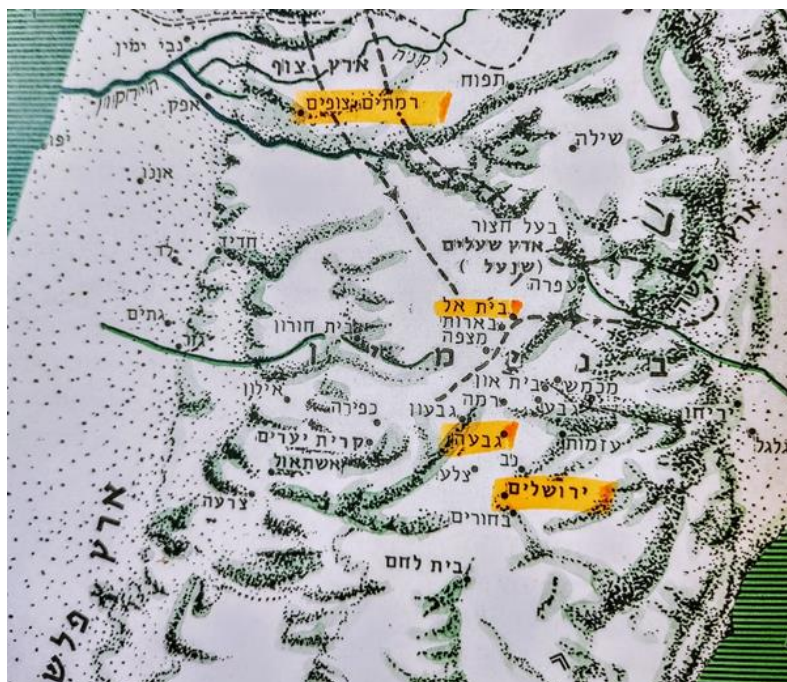
⁸ **"Go down ahead of me to Gilgal. I will surely come down to you to sacrifice burnt offerings and fellowship offerings, but you must wait seven days until I come to you and tell you what you are to do."**

בראשית פרק לה

2. Bereshit ch.35

(טז) ויסעו מבית אל ויהי עוד בברת הארץ לבוא אפרתה ותלד רחל ותקש בלדתה:
(יז) ויהי בהקשתה בלדתה ותאמר לה המילדת אל תיראי כי גם זה לך בן:
(יח) ויהי בצאת נפשה כי מתה ותקרא שמו בן אוני ואביו קרא לו בנימין:
(יט) ותמת רחל ותקבר בדרך אפרתה הוא בית לחם:
(כ) ויצב יעקב מצבה על קברתה הוא מצבת קברת רחל עד היום:

And they journeyed from Beit-El; and there was but a little way [? Kivrat Derekh] to come to Efrat; and Rachel labored with child, and she had difficult labor. And it came to pass, when she was in difficult labor, that the midwife said to her, Fear not; you shall have this son also. And it came to pass, as her soul was departing, for she died, that she called his name Ben-Oni; but his father called him Binyamin. And Rachel died, and was buried in the way to Efrat, which is Beit-Lechem. And Ya'akov set a pillar upon her grave; that is the pillar of Rachel's grave to this day. (35:16-20)

APPROACH 1. NORTH OF JERUSALEM

ירמיהו פרק לא

(יד) כה אמר יקוק קול ברמה נשמע נהי בכי תמרורים
רחל מבכה על בניה מאנה להנחם על בניה כי איננו: ס
(טו) כה אמר יקוק מנעי קולך מבכי ועיניך מדמעה כי יש
שכר לפעלתך נאם יקוק ושבו מארץ אויב:
(טז) ויש תקוה לאחריתך נאם יקוק ושבו בנים לגבולם: ס

3. Jeremiah 31

So says the Lord: A voice is heard in Ramah, the sound of bitter weeping – Rachel weeps over her children, refusing to be comforted over her children for they are gone.

So says the Lord: Withhold your voice from weeping and your eyes from tears, for your work will be rewarded, promises the Lord, and they shall return from the enemy land. And there is hope for your future, promises the Lord: the children shall return to their borders.

בראשית רבה (וילנא) פרשת וישלח פרשה פב סימן י

מה ראה אבינו יעקב לקבור את רחל בדרך אפרת אלא
צפה יעקב אבינו שהגלויות עתידות לעבור שם לפיכך
קברה שם כדי שתהא מבקשת עליהם רחמים, הה"ד
(שם /ירמיהו ל"א/) קול ברמה נשמע ...

4. B'eresheet Rabbah 82:10

Why did our father Ya'akov see fit to bury Rachel on the road to Efrat? He saw, through Divine inspiration, that the exiles will eventually pass by there; therefore, he buried her there so that she should beg God's compassion for them, as it says: "A voice is heard in Ramah..."

ירמיהו פרק מ

(א) הדבר אשר היה אל ירמיהו מאת יקוק אחר שלח אתו
נבוזראדן רב טבחים מן הרמה בקחתו אתו והוא אסור
באזקים בתוך כל גלות ירושלים ויהודה המגלים בבלה:
(ב) ויקח רב טבחים לירמיהו ויאמר אליו יקוק אלהיך דבר
את הרעה הזאת אל המקום הזה:

5. Jeremiah 40:1

The word came to Jeremiah from the Lord after **Nebuzaradan commander of the imperial guard had released him at Ramah**. He had found Jeremiah bound in chains **among all the captives from Jerusalem and Judah who were being carried into exile to Babylon**.² When the commander of the guard found Jeremiah, he said to him, "The Lord your God decreed this disaster for this place.

6. Kobur Bani Israel

Known by its Arabic name "Cobur Bani Israil," five low, large, and long stone buildings are assumed to have been used for burial. These buildings date to the Intermediate Bronze Age (1900-2200 BCE) and are located at the starting point of Nahal Prat, on both sides of Highway 60, north of Jerusalem.

The Arabic name, which is translated as "The Graves of the Children of Israel" hints to an ancient Jewish burial site, whose possible identification might contradict the traditional location of Rachel's Tomb.

The view from Kobur Bani Israel

Wasn't Rachel buried in Bethlehem on the way to Efrat? (אפרת = פרת)

Theory of Noga Hareuveni

יהושע פרק יח

Joshua 18: 21-25

(כא) והיו הערים למטה בני בנימן למשפחותיהם יריחו ובית חגלה ועמק קציץ:
(כב) ובית הערבה וצמרים ובית אל:
(כג) והעוים והפרה ועפרה:
(כד) וכפר העמני העמנה והעפני וגבע ערים שתים עשרה וחצריהן:
(כה) **גבעון והרמה ובארות:**

"Now the cities of the tribe of the children of Benjamin according to their families were Jericho, and Beth-hoglah, and Emek-keziz; and Beth-arabah, and Zemaraim, and Beth-el; and Avvim, and Parah, and Ophrah; and Chephar-ammonah, and Ophni, and Geba; twelve cities with their villages: Gibeon, and Ramah, and Beeroth"

נחמיה פרק ז

(כה) בני גבעון תשעים וחמשה: ס
(כו) אנשי בית לחם ונטפה מאה שמנים ושמנה: ס
(כז) אנשי ענתות מאה עשרים ושמנה: ס
(כח) אנשי בית עזמות ארבעים ושנים: ס
(כט) אנשי קרית יערים כפירה ובארות שבע מאות ארבעים ושלושה:
(ל) אנשי הרמה וגבע שש מאות עשרים ואחד: ס

Nehemia 7: 25-28:

The inhabitants of Gibeon, ninety and five, The men of **Bethlehem and Netophah**, a hundred fourscore and eight. The men of **Anathoth**, a hundred twenty and eight. The men of Beth-azmaveth, forty and two ... The men of **Ramah and Geva**, six hundred and twenty-one.

ספרי דברים פרשת וזאת הברכה פסיקא שנב

רבי מאיר אומר בחלקו של בנימן בנה מתה

Sifrei Vezot Habracha

Rabbi Meir says that Rachel died in the portion of Benjamin, her son.

APPROACH #2. RACHEL'S TOMB IS NEAR BETHLEHEM IN JUDAH – THE TRADITIONAL VIEW

תוספתא סוטה יא

כיוצא בדבר אתה אומר (שמואל א י) בלכתך היום מעמדי וגו' בצלצח [היכא] מצינו שנקברה רחל בגבול בנימין בצלצח והלא לא נקברה אלא בבית לחם [חלקו] של יהודה שנאמר (בראשית לה) ותמת רחל ותקבר בדרך אפרת ואין אפרת אלא חלקו של יהודה שנאמר (מיכה ה) ואתה בית לחם אפרתה צעיר להיות באלפי יהודה אלא אמר לו עבשיו שאני מדבר עמך הנם על קברות רחל אתה הולך והן באין ומוצא אתה אותן בגבול בנימן בצלצח

Tosefta Sota [Lieberman edition], 11:13

"... 'When you depart from me today... at Tzeltzach' - where do we find that Rachel was buried on the border of Binyamin, at Tzeltzach? Was she not buried at Beit Lechem - in the portion of Yehuda, as it is written, 'Rachel died and she was buried on the road to Efrat' - and Efrat is in Yehuda's portion, as it is written, 'And you, Beit Lechem of Efrat - are too young to be among the thousands of Yehuda'? Rather, he [Shemuel] said to him [Shaul], 'Now, while I am talking to you, they [the men] are at Rachel's tomb. You will go, while they will be approaching, and you will meet them on the border of Binyamin, at Tzeltzach.'"

רמב"ן בראשית פרק לה

(טז) כברת ארץ - מנחם פירש לשון "כביר", מהלך רב... ואין זה פשוטו של מקרא, שהרי בנעמן מצינו (מ"ב ה יט) וילך מאתו כברת ארץ. ואומר אני שהוא שם מדת קרקע, לשון רש"י: והנכון מה שחשב בו ר' דוד קמחי כי הכ"ף לדמיון ואיננה שרשית, ומוצא המלה, היו לברות למו (איכה ד י), ותברני לחם (ש"ב יג ה), ענין אכילה מועטת בבקר, ופירושה שיעור מהלך ארץ מן הבקר עד לעת האוכל, כי כן ישערו כל הולכי דרך: זה כתבתי תחילה, ועבשיו שזכיתי ובאתי אני לירושלם, שבח לאל הטוב והמטיב, ראיתי בעיני שאין מן קבורת רחל לבית לחם אפילו מיל. והנה הוכחש הפירוש הזה, וגם דברי מנחם. אבל הוא שם מדת הארץ כדברי רש"י ... אבל הרמה אשר לבנימן רחוק ממנה כארבע פרסאות, והרמה אשר בהר אפרים (ש"א א א) רחוק ממנה יותר משני ימים. על כן אני אומר שהכתוב שאומר קול ברמה נשמע (ירמיה לא יד), מליצה כדרך משל, לאמר כי היתה רחל צועקת בקול גדול ומספד מר עד שנשמע הקול למרחוק ברמה שהיא בראש ההר לבנה בנימן, כי איננו שם, והיא חרבה מהם. לא נאמר בכתוב

Nachmanides. Bereshit 35:16

Kivrat Eretz. Menachem explained this phrase as a great distance, but this is not the meaning of the text ... and I say that it is a standard measure of distance [Rashi] What is correct is the the commentary of R. David Kimchi who explains that it is ...the distance of travel from morning to the evening meal, because that is the way that wayfarers measure distance. This I wrote at first, but now that I merited to come to Jerusalem, thank the good God, I saw with my own eyes that the distance from Rachel's Tomb to Bethlehem is not even a single mile! And as such, these interpretations have been disproved, as well as that of Menachem, but rather Rashi is correct that it is a measure of distance. As for Ramah of Benjamin, it is a distance of Four Parsah away! And Ramah is in Mount Ephraim more than two days walk away. Thus I will say that when the verse says "A voice is heard in Ramah", it is a metaphor, as if Rachel was crying out with such a loud voice in mournfulness that her voice was heard a great distance away ...because the places are not in close proximity...

"ברמה רחל מבכה על בניה", אבל אמר כי שם נשמע הקול:
ונראה בעיני כי קברה יעקב בדרך ולא הכניסה לעיר בית לחם יהודה הקרובה שם, לפי שצפה ברוח הקודש שבית לחם אפרתה יהיה ליהודה ולא רצה לקברה רק בגבול בנה בנימן, והדרך אשר המצבה בה קרובה לבית אל בגבול בנימין. וכך אמרו בספרי (זאת הברכה לגיא) בחלקו של בנימין מתה, כדאיתא בפרשת וזאת הברכה. **וראיתי ליונתן בן עוזיאל שהוא מרגיש בזה, ואמר קל ברום עלמא אשתמע, ותרגם כל הכתוב על כנסת ישראל:**

פסיקתא רבתי

שאף אני בקשתי להעלותה ולקבורה, ולא הניחני הקדוש ברוך הוא. שנאמר 'ואקברה שם' - מהו 'שם'? על פי הדיבור. ולמה? שגלוי וצפוי לפניו שסוף בית המקדש עתיד ליחרב ובניו עתידים לצאת בגולה והם הולכין אצל אבות ומבקשים מהם שיתפללו עליהם, ואינם מועילין להם. וכיון שהם הולכין בדרך - הם באין ומחבקין קבורת רחל, והיא עומדת ומבקשת רחמים מן הקדוש ברוך הוא

and the verse does NOT state that "Rachel was crying AT Ramah", only that her voice was heard there.

It seems that Jacob buried her on the road, not bringing her into the city of Bethlehem of Judah which is so near, because he saw by prophecy that Bethlehem would be to Judah, but he wanted to bury her in the portion of Benjamin her son, and indeed the road from Rachel's tomb leads close to Beit El in the portion of Benjamin...

Pesikta Rabbati (Ish Shalom), parasha 3

"I [Yaakov] wanted to bring her up [to Chevron] and bury her, but the Holy One, blessed be He, would not let me. As it is written, 'I buried her there (sham)' - what is the meaning of 'there'? By God's word.

And why? For it was known and clear to Him that the Temple would ultimately be destroyed, and His children were going to be exiled, and **they would pass by the [graves of the] forefathers and ask them to pray for them, and it would not help them. And while they were walking on the way, they would come and embrace the burial place of Rachel**, and she would stand and plead for mercy from the Holy One...